

KARANTIINNE TAIMEKAHJUSTAJA

Tubakakarilane EL-i välised populatsioonid

Bemisia tabaci

Taimkahjustaja lühikirjeldus

Tubakakarilane *Bemisia tabaci* on karilaste sugukonda kuuluv putukas. *B.tabaci* on soojalembene liik, arenguks Eestis sobivad soojad katmikalad. Erilist tähelepanu peaks pöörama saadetistele neist riikidest, kus kahjur esineb. Karantiinsed taimkahjustajad on taimkahjuri populatsioonid väljastpoolt Euroopat. Kahjustaja valmik on 1 mm pikkune, isased emastest väiksemad. Karilase keha ja mõlemad tiivapaarid on kaetud vahaja valge kuni kollaka värvusega eritise. Tubakakarilane on polüfaag, kelle peremeestaimede ringi kuulub 600 erinevat taimeliiki ning kahjur on taimekaitsevahenditega raskesti tõrjutav.

Karilase vastsed

Foto: Agroscope, FAW Wädenswil, Šveits

Karilase valmik

Foto: Agroscope, FAW Wädenswil, Šveits

Kahjustustunnused

B.tabaci põhjustab erinevatel taimeliikidel karilastele iseloomulikke kahjustustunnuseid - suvikõrvitsa taimede lehtede hõbejaseks muutumine, valged varred kõrvitsatel, valgete vootide teke salatilaadsetel kapsalistel, tomativiljade ebaühtlane küpsemine; nõrgenenud kasv ja kolletumine ning varte pleekimine salatil.

Lehtedele tekivad valmikute ja nümfide toitumisest arvukad klorootilised laigud. Olenevalt kahjurikolde suurusest võib laikude laienemisel kollaseks muutuda kogu leht välja arvatud lehe rootsude lähedased alad. Lehed võivad olla vastsete väljaheidetest või sellele kasvavast hallitusest olla moondunud, mis vähendab ka lehtede võimekust fotosünteesida. *B.tabaci* võib levitada ka paljusid erinevaid taimeviiruseid.

Peremeestaimed

Eesti jaoks olulisemad peremeestaimed on katmikaladel kasvatatavad lehtkõogiviljad, gerbera, piimalill, jõulutäht, väärüstubakas, kõrvitsalised, kapsalised, tomat jpt. Tubakakarilane on polüfaag, kelle peremeestaimede ringi kuulub üle 600 erineva taimeliigi.

Levik

Taimkahjustaja kauglevik on võimalik taimede, istutusmaterjali ja lõikelilledel sissetoomisel. *B.tabaci* Euroopa välised populatsioonid võivad lihtsasti levida jõulutähtede taimedega.

Tubakakarilase valmikud ei ole väga head lendajad, kuid tuule abiga võivad rännata siiski suuri vahemaid.

Lisainfo: EPPO Global Database - [taimkahjustaja iseloomustus ja levikuala](#)

* EPPO – Euroopa ja Vahemeremaade taimekaitseorganisatsioon